

**Інтеграція у світову спільноту університетів
через публікаційну активність в Internet – просторі**

Імплементація Закону України «Про вищу освіту» орієнтує навчальні установи на подальший розвиток системи національної освіти з адаптацією до вимог компетентнісного навчання завдяки трансформації та інтеграції у європейську і світову спільноту університетів [1]. Передбачається розширення присутності українських викладачів у міжнародній науковій спільноті завдяки збільшенню частки українських видань в наукометричних базах (дані SCImago та ін), а також активізації публікаційної активності у зарубіжних виданнях. Набувають поширення заходи щодо щорічної участі університетів у міжнародних рейтингах: QS, Multirank, Times Higher Education, Sci Verse та ін. [2].

Наукометричні бази даних (НБД) є основними осередками трансформації знань і каналами подальшого застосування наукових результатів, як головної інформаційної та соціальної характеристики країни, університету, наукового колективу або окремого науковця [3]. У вузькому сенсі звернення до НБД дозволяє оцінити наявність доступу до публікацій, які розміщені у Інтернет-просторі [4]. Якщо певні НБД надають дані про число посилань на публікації, то ця інформація слугує оцінкою наукового рівня та затребуваності результатів досліджень. Прийmemo за аксіому, що цитування статей є, як правило, позитивною оцінкою опублікованих результатів досліджень. У широкому розумінні – наукометричні вимірювання можна вважати оцінкою внеску наукових установ і вищих навчальних закладів у національний проект: «Управління якістю освіти в Україні».

Таку трактовку щодо оцінки публікаційної активності та результативності наукових досліджень можна означити у разі використання ціннісного підходу [3]. Як відомо, за ціннісного підходу (рис. 1) результативність проектів визначається за допомогою кортежу:

$$C = \{(\text{цінність} \leftrightarrow \text{драйвери} \leftrightarrow \text{засоби} \leftrightarrow \text{показники})_i \leftrightarrow \text{індикатори} \},$$

де $i = 1, 2, \dots, n$ індекс виду цінності.

При цьому, як правило, розглядаються такі види цінності: цінність продукту, цінність розвитку, цінність діяльності, цінність процесу. Всі без виключення види цінності містять наукову складову, яка у кінцевому результаті відображається у наукових публікаціях [3].

Рис. 1. Профіль цінностей і індикатори проекту «Якість освіти в Україні»

Актуальність оцінки активності науковців та процесів цитування наукових публікацій обумовлена низкою сучасних вимог [3]: визначені критерії оцінювання діяльності ВНЗ; змінені вимоги до фахових видань; посилені вимоги до рівня і числа публікацій дисертаційних досліджень; запроваджено урахування статей у конкурсах щодо фінансування наукових досліджень; публікації ураховуються при проведенні конкурсів на вакантні посади; показники цитування у виданнях, що індексовані у міжнародних наукометричних базах, включені до державних вимог з акредитації ВНЗ.

За останні роки суттєво змінилися умови подання матеріалів публікацій в середовищі Інтернет: більшість наукових видань розробили свої Веб-портали, активно розширюються різні репозитарії, багато наукових видань України почали роботу по входженню в наукометричних баз даних, які орієнтовані на платне або безкоштовне надання інформаційних послуг. Все це призводить до того, що наша присутність в Інтернет-просторі стає дедалі помітнішою [4].

Список літератури

1. Оборський, Г.О. Стандартизація і сертифікація процесів управління якістю освіти у вищому навчальному закладі / Г.О. Оборський, В.Д. Гогунський, О.С. Савельєва // Тр. Одес. политехн. ун-та. – 2011. - Вип. 1(35). – С. 251 – 255.
2. Рейтинг лучших университетов мира по версии QS [Электронный ресурс] — Режим доступа: <http://gtmarket.ru/ratings/qs-world-university-rankings/info>.
3. Гогунський, В.Д. Розробка моделі життєвого циклу наукових публікацій / В.Д. Гогунський, Т.О. Лященко, Ю.В. Васильєва // Управління розвитком складних систем. – 2015. – Вип. 24. – С. 75 – 79.
4. Гогунський, В. SCOPUS: пошук публікацій університету / В. Гогунський, О. Колесніков // Вища школа. - 2016. - № 2 (139). – С. 99 – 101.

Додаткова література

5. Vaysman, V.A. The planar graphs closed cycles determination method / V.A. Vaysman, E.V. Kolesnikova, D.V. Lukianov // Праці Одеського політехнічного університету. – 2012. - № 1 (38). – С. 222-226 doi:10.13140/RG.2.1.1880.9687
6. Колесникова, Е.В. Теория проектного управления: закон контроля параметров риска / Е.В. Колесникова // Вісник Одеського національного морського університету. – 2013. - № 3. – С. 220-232 doi: 10.13140/RG.2.1.3391.7040
7. Колесникова, Е.В. Матричная диаграмма и «сильная связность» индикаторов ценности в проектах / Е.В. Колесникова, Т.М. Олех // Електротехнічні системи. – 2012. - № 7 (83). – С. 148-153.
8. Колесникова, Е.В. Фрактальная размерность как мера трансформации серийной проектной деятельности в операционную / Е.В. Колесникова, И.И. Становская // Тр. Одес. политехн. ун-та. – 2013. - № 2 (41). – С. 282-288.
9. Руденко, С.В. Сетевые процессы управления проектами в контексте отображения состояний проекта / С.В. Руденко, Е.В. Колесникова, В.И. Бондарь // Проблеми техніки. – 2012. - № 4. - С. 61-67
10. Бондарь, В.И. Проявление закона Кошкина К.В. в безнадежных проектах: признаки, свойства, результаты ВИ Бондарь, ВД Гогунский // Управління проектами: стан та перспективи : конф. – Миколаїв : НУК, 2009. - С. 111-112.
11. Gogunsky, V.D. Scientometric data scientific publication «Management of development of difficult systems» / V.D. Gogunsky, A.S. Kolyada, V.O. Iakovenko // Management of development of complex systems. – 2014. - № 19. – PP. 6 - 11
12. Oganov, A.V. Using the theory of constraints in implementing enterprise project management office / A.V. Oganov, V.D. Gogunsky // GESJ: Computer Sciences and Telecommunications. - 2013. - № 4 (40). – PP. 59 – 65.
13. Вайсман, В.А. Методологические основы управления качеством: факторы, параметры, измерение, оценка / В.А. Вайсман, В.Д. Гогунский, В.М. Тонконогий // Сучасні технології в машинобудуванні. – 2012. - № 7. – С. 160 – 165.
14. Otradskaya, T. Development process models for evaluation of performance of the educational establishments / T. Otradskaya, V. Gogunskii // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. - 2016. - № 3/3 (81). – С. 12 – 22 doi: 10.15587/1729-4061.2016.66562
15. Гогунский, В.Д. Практические задачи измерения качества в проектах / В.Д. Гогунский, Т.М. Олех, А.Г. Оборская // Вост.-Европ. журнал передовых технологий. – 2012. - № 1 (11/55). – С. 6 - 8